

9 Powołania

9.1 Związek między przypisami a powołaniami w tekście

Powołanie jest krótką formą przypisu umieszczoną w obrębie głównego tekstu w nawiasach okrągłych lub dodaną jako uwaga u dołu strony, na końcu rozdziału lub na końcu całości tekstu. Powołanie służy do identyfikacji publikacji, z której przejęto materiał przytoczony w tekście, sparafrazowany pomysł itp., i do określenia dokładnej jego lokalizacji w obrębie publikacji źródłowej.

Jeżeli nie istnieje oddzielny wykaz przypisów bibliograficznych dodany na końcu tekstu lub jeśli ten wykaz nie obejmuje przypisów dotyczących wszystkich pozycji cytowanych w tekście, pierwsze powołanie każdej pozycji nie wymienionej w spisie powinno zawierać minimum wszystkich odpowiednich elementów oznaczonych w rozdziale 4 jako niezbędne w podstawowym przypisie.

Jeżeli powołanie jest stosowane łącznie z wykazem przypisów bibliograficznych, powinno zawierać dane wystarczające do zapewnienia pełnej zgodności powołania z przypisem bibliograficznym dotyczącym identyfikowanej pozycji. Zaleca się ustalenie tej zgodności jedną z trzech metod opisanych poniżej.

9.2 Metoda numerowania przypisów

Numery umieszczone w tekście we frakcji górnej lub w nawiasach kierują do dokumentów w kolejności ich cytowania po raz pierwszy. Następne powołania określonego dokumentu otrzymują ten sam numer co pierwsze. Jeżeli powoływane są poszczególne części dokumentu, można podawać numery stron po numerach pozycji. Przypisy są ułożone w ponumerowanym wykazie według ich numerów.

Przykład:

Tekst i powołania :

The notion of an invisible college has been explored in the sciences (24). Its absence among historians is noted by Stieg (13 p. 556). It may be, as Burchard (8) points out . . .

Przypisy :

. . .

8. BURCHARD, JE. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965, p. 219.

. . .

13. STIEG, MF. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

. . .

24. CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.

9.3 Uwagi bieżące

Numery we frakcji górnej lub nawiasach kwadratowych podane po powołaniach w tekście kierują do uwag, które są ułożone w kolejności numerów występujących w tekście. Te uwagi mogą zawierać powołania lub mogą ich nie zawierać. Jeden numer uwagi jest użyty dla pojedynczej wypowiedzi lub grupy powiązanych wypowiedzi w tekście; odpowiednia uwaga może dotyczyć więcej niż jednego dokumentu.

Jeżeli ten sam dokument jest powoływany więcej niż raz, następne powołania otrzymują odrębne numery. Zaleca się, aby uwaga kierująca do dokumentu powołanego we wcześniejszej uwadze powtarzała pełne wcześniejsze powołanie lub podawała numer wcześniejszej uwagi z niezbędnymi numerami stronic itp.

9.3.1 Pierwsze powołanie

Jeżeli powołania są przedstawione jako uwagi, zaleca się, aby pierwsze powołanie danej pozycji (a raczej pierwsze takie powołania w poszczególnych rozdziałach) zawierało elementy wystarczające do zapewnienia ścisłej zgodności powołania z właściwą pozycją w wyodrębnionym wykazie przypisów bibliograficznych.

Zaleca się, aby jako minimum pierwsze powołanie zawierało nazwę autora (nazwy autorów) i pełny tytuł (bez podtytułu i innych danych związanych z tytułem), podane jak w przypisie bibliograficznym, oraz – jeżeli jest to potrzebne – numer odpowiedniej stronicy. Nazwy autorów podawane w powołaniach mogą nie być zapisane w formie zinwertowanej.

Jeżeli autor (autorzy) i tytuł nie wystarczają do rozróżnienia pozycji w wykazie przypisów bibliograficznych, powołanie powinno zawierać tyle dodatkowych elementów (wydanie, rok wydania itp.), ile jest konieczne.

Przykład:

Tekst :

The notion of an invisible college has been explored in the sciences.³² Its absence among historians is noted by Stieg.³³ It may be, as Burchard,³⁴ points out . . .

Powołania:

32. CRANE, D., *Invisible colleges*.

33. STIEG, MF., The information needs of historians, p. 556.

34. BURCHARD, JE., How humanists use a library, p. 219.

Przypisy :

. . .

BURCHARD, JE. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965, p. 219.

...

CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.

...

STIEG, MF. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

Jeżeli w następnych powołaniach wprowadza się skrót w celu identyfikacji często powołanych pozycji, zaleca się wyraźne wyjaśnienie go w pierwszym powołaniu pozycji lub w wykazie skrótów.

Przykład:

Pierwsze powołanie :

NATHANIEL, B. Shurtleff, ed., *Records of the governor and company of the Massachusetts Bay in new England (1628-86)*, Boston, publisher unknown, 1853-54, 5 vols, vol. 1, p. 126 (hereafter cited as Mass. Records)

9.3.2 Drugie i następne powołania

Drugie i każde następne powołanie danej pozycji można ograniczyć tylko do nazwiska autora (nazwisk autorów) i zwięzłej formy tytułu oraz numeru odpowiedniej stronicy (numerów odpowiednich stronic) itp. lub skrótu wprowadzonego w pierwszym powołaniu bądź w wykazie skrótów.

Przykłady:

a) SUTTON, *The analysis of free verse form*, p. 246.

b) Mass. Records, p. 128.

Inaczej postępując, jeżeli powołania są kolejno numerowane zgodnie z ich pojawianiem się w tekście, drugie i każde następne powołanie danej pozycji można ograniczyć tylko do nazwiska autora (nazwisk autorów) i numeru przypisu dotyczącego pierwszego wystąpienia powołania oraz numeru odpowiedniej stronicy (numerów odpowiednich stronic).

Przykład:

Tekst :

The notion of an invisible college has been explored in the sciences.³² Its absence among historians is noted by Stieg.³³ It may be, as Burchard³⁴ points out . . . Stieg³⁵ has further noted . . .

Powołania :

32. CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.

33. STIEG, MF. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

34. BURCHARD, JE. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965.

35. Stieg, ref 33, p. 556.

9.4 Metoda podawania pierwszego elementu i daty

W tekście podane są pierwszy element i rok wydania dokumentu powołanego. Jeżeli pierwszy element pojawia się jako naturalny element tekstu, rok następuje w nawiasach okrągłych, lecz jeśli nie, w nawiasach są pierwszy element i rok. Jeżeli to konieczne, numery stron można podawać w nawiasach okrągłych po roku. Jeżeli dwa dokumenty lub więcej mają ten sam pierwszy element i rok, rozróżnia się je za pomocą małych liter (a, b, c itp.) podanych w nawiasach okrągłych po roku.

Przypisy dotyczące dokumentów są uszeregowane w wykazie w układzie alfabetycznym według pierwszych elementów z rokiem wydania i małą literą, jeżeli była zastosowana, bezpośrednio po pierwszym elemencie zamiast następujących elementów przypisu.

Przykład:

Tekst i powołania :

The notion of an invisible college has been explored in the sciences (Crane, 1972). Its absence among historians is noted by Stieg (1981, p. 556). It may be, as Burchard (1965, p. 219) points out . . .

Przypisy :

. . .

BURCHARD, JE. 1965. How humanists use a library. In *Intrex : report on a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965.

. . .

CRANE, D. 1972. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press.

. . .

STIEG, MF. 1981. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

Dla pozycji więcej niż dwu autorów powołanie można skrócić, podając nazwisko tylko pierwszego autora ze skrótem „et al.”, pod warunkiem że skrócona forma nie zakłóci zgodności powołania z wykazem przypisów bibliograficznych.

Jeżeli wykaz przypisów bibliograficznych zawiera więcej niż jedną pozycję danego autora (danych autorów) opublikowaną w tym samym roku, w celu zapewnienia ścisłej zgodności powołania z przypisem należy dodać do roku wydania literę (a, b, c, ... itd.) zarówno w powołaniu, jak i w wykazie przypisów bibliograficznych.

Przykład:

(Pasteur 1848a)
